

Sygn. akt V CZ 63/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa L. B.

przeciwko W. S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 października 2015 r.,

zażalenia pozwanego na wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 21 maja 2015 r.,

1. oddala zażalenie,

**2. pozostawia Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcie
o kosztach w orzeczeniu kończącym postępowanie
w sprawie.**

UZASADNIENIE

Powód L. B. domagał się zasądzenia od pozwanego W. S. kwoty 47.171 zł z ustawowymi odsetkami od 25 marca 2013 r., w tym kwoty 43.997 zł tytułem zwrotu ceny jaką uiszczył kupując od pozwanego elektrownię wiatrową i kwoty 2.779, 80 zł tytułem zwrotu kosztów ekspertyzy ustalającej wadę przedmiotu sprzedaży; wskazał, że z powodu wady rzeczy sprzedanej odstąpił od umowy. Wyrokiem z dnia 29 października 2014 r. Sąd Rejonowy w W. oddalił powództwo. W motywach rozstrzygnięcia wskazał, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy złożył pełnomocnik powoda legitymujący się pełnomocnictwem procesowym, w sytuacji gdy powinno to być pełnomocnictwo do czynności prawa materialnego. Nieskuteczność, nieważność oświadczenia o odstąpieniu od umowy powoduje stan związania stron umową i tym samym żądanie zapłaty z tytułu wskazanego przez powoda czyni nieuzasadnionym.

Na skutek apelacji powoda, Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 21 maja 2015 r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. W motywach rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy dokonał ustaleń związanych z dokumentem i treścią pełnomocnictwa i ocenił, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy zostało złożone przez osobę należycie umocowaną do takiej czynności. Uzasadniając kasatoryjną decyzję procesową wskazał na nierozpoznanie istoty sprawy i potrzebę prowadzenia postępowania dowodowego.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył w trybie art.3941 § 11 k.p.c. pozwany, zarzucając niewłaściwe zastosowanie art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

U podstawy wyroku kasatoryjnego legła ocena Sądu Okręgowego, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, ponieważ nie przeprowadził postępowania dowodowego w zakresie niezbędnym do prawidłowego ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, nietrafnie uznał, że powód nie odstąpił od

umowy i w związku z tym zaniechał zbadania zasadności jego zarzutów również co do wady rzeczy sprzedanej.

Przez nierozpoznanie istoty sprawy – jak przyjmuje się w orzecznictwie – należy przede wszystkim rozumieć niezbadanie podstawy merytorycznej dochodzonego roszczenia. O sytuacji takiej można mówić, jeżeli np. sąd nie wniknął w całokształt okoliczności sprawy, ponieważ pozostając w mylnym przekonaniu ograniczył się do zbadania jedynie kwestii legitymacji procesowej jednej ze stron lub kwestii przedawnienia, w związku z czym przedwcześnie oddalił powództwo, a ponadto gdy zaniechał zbadania merytorycznych zarzutów pozwanego, a także gdy dokonał oceny prawnej roszczenia bez oparcia jej o właściwie ustaloną podstawę faktyczną i w sprawie zachodzi potrzeba poczynienia po raz pierwszy niezbędnych ustaleń faktycznych. W takim wypadku podjęcie przez Sąd drugiej instancji decyzji o prowadzeniu we własnym zakresie postępowania dowodowego godziłoby gwarantowaną w art. 176 Konstytucji RP zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, nie publ., z dnia 21 października 2005 r., III CK 161/05, nie publ., z dnia 20 lipca 2006 r., V CSK 140/06, nie publ., z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 661/09, nie publ., z dnia 26 stycznia 2011 r., IV CSK 299/10, nie publ. i z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 274/11, nie publ. oraz postanowienia z dnia 15 lipca 1998 r., II CKN 838/97, nie publ., z dnia 23 września 1998 r., II CKN 897/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 22, z dnia 25 października 2012 r., I CZ 139/12, nie publ., z dnia 9 listopada 2012 r., IV CZ 156/12, nie publ., z dnia 5 grudnia 2012 r., I CZ 168/12, OSNC 2013, nr 5, poz. 68 i z dnia 25 kwietnia 2014 r., II CZ 117/13, nie publ., z dnia 13 listopada 2014 r., V CZ 73/14, nie publ., z dnia 20 lutego 2015 r., V CZ 119/14, nie publ. i z dnia 26 marca 2015 r., V CZ 7/15, nie publ.). Taka właśnie sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie, niewątpliwie bowiem istnieje w sprawie potrzeba zbadania co najmniej czy rzecz sprzedana miała wadę uzasadniającą odstąpienie od umowy, dlatego Sąd Okręgowy – przyjmując, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy – nie naruszył art. 386 § 4 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy zażalenie oddalił (art. 3941 § 3 w związku z art. 39814 § 4 k.p.c.).

eb